

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมในเขตเทศบาลตำบลแพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยประยุกต์ทฤษฎีการพยาบาลของคิง ผู้ศึกษากำหนดที่จะเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 126 คน เก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมด 126 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และจะนำเสนอผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ภาวะข้อเข่าเสื่อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมกับสมาชิกในครอบครัวและบุคคลแวดล้อม

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมต่อแหล่งประโยชน์ในชุมชน

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

ส่วนที่ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 69.0 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 60 – 69 ปี ร้อยละ 63.5 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 70 – 79 ปี ร้อยละ 31.7 และช่วงอายุ 90 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.2 ตามลำดับ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีค่าดัชนีมวลกาย 25 ขึ้นไป ร้อยละ 57.9 รองลงมา คือ ระหว่าง 23.00–24.99 ร้อยละ 27.8 และระหว่าง 18.5–22.99 ร้อยละ 14.3 มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 54.8 รองลงมา คือ หม้าย ร้อยละ 30.2 และโสด ร้อยละ 9.5 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างโดยมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 63.5 รองลงมา คือ ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 23.8 และมีมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 9.5 โดยมากเป็นพ่อบ้าน/แม่บ้าน/ไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 76.2 รองลงมา คือ ค่าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 15.1 และรับจ้าง ร้อยละ 7.9 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ร้อยละ 65.9 รองลงมา คือ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 30.2 และ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
เพศ				
ชาย	39	31.0		
หญิง	87	69.0		
อายุ(ปี)				
60 – 69 ปี	80	63.5	68.10	7.50
70 – 79 ปี	40	31.7		
80 – 89 ปี	2	1.6		
90 ปีขึ้นไป	4	3.2		
ดัชนีมวลกาย				
18.50 – 22.99 (น้ำหนักปกติ)	18	14.3	26.85	5.02
23.00 – 24.99 (น้ำหนักเกิน)	35	27.8		
25 ขึ้นไป (เป็นโรคอ้วน)	73	57.9		
สถานภาพสมรส				
โสด	12	9.5		
คู่	69	54.8		
หม้าย	38	30.2		
หย่า/แยกกันอยู่	7	5.5		
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียน	30	23.8		
ประถมศึกษา	80	63.5		
มัธยมศึกษาตอนต้น	12	9.5		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	1.6		
ปวช.อนุปริญญาตรี	1	0.8		
ปริญญาตรี	1	0.8		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
การประกอบอาชีพ				
พ่อบ้าน/แม่บ้าน/ไม่ได้ทำงาน	96	76.2		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	19	15.1		
รับจ้าง	10	7.9		
การเมืองส่วนท้องถิ่น	1	0.8		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	83	65.8	5,089.68	.854
5,001-10,000 บาท	38	30.2		
10,001-15,000 บาท	2	1.6		
15,001-20,000 บาท	1	0.8		
25,001-30,000 บาท	1	0.8		
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	1	0.8		

4.2 ภาวะข้อเข่าเสื่อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาภาวะสุขภาพ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาการข้อเข่าเสื่อมทั้ง 2 ข้าง ร้อยละ 65.1 รองลงมาเป็นที่ข้อเข่าซ้าย ร้อยละ 19.8 และข้อเข่าขวา ร้อยละ 15.1 โดยมากประเมินตนเองว่ามีอาการปวดข้อเข่าเสื่อม มีระดับความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมมาก ร้อยละ 57.9 รองลงมา คือ มีระดับความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมปานกลาง ร้อยละ 38.1 และมีระดับความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมน้อย ร้อยละ 4.0

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความสามารถในการทำงานข้อเข่าได้น้อย ร้อยละ 41.3 รองลงมา คือ ใช้งานได้มาก ร้อยละ 35.7 และปานกลาง ร้อยละ 23.0 สองในสามเจ็บป่วยด้วยโรคข้อเข่าเสื่อมน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 88.1 โดยมีค่าเฉลี่ยของระยะเวลาการเจ็บป่วย 3.63 ปี

ร้อยละ 90.5 ของกลุ่มตัวอย่างรักษาข้อเข่าเสื่อมที่เป็นอยู่ โดยรักษากับแพทย์แผนปัจจุบันมากที่สุด ร้อยละ 65.9 รองลงมา คือ ซึ้อยามารับประทานเอง ร้อยละ 51.6 และทำกายภาพบำบัด ร้อยละ 33.3

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในการทำกิจกรรมประจำวันเกี่ยวกับการพุงขณะนั่ง เดินไปตลาด อาบน้ำ/ใช้ห้องสุขา การขึ้น/ลงบันได ลุกยืนจากท่านั่ง และ

การสวมใส่เสื้อผ้าน้อย ร้อยละ 54.0 รองลงมา คือ ปานกลาง ร้อยละ 23.8 และมากร้อยละ 22.2 ครั้งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 50.0 พึงพอใจในรูปร่างของตนเอง ปานกลาง รองลงมา คือ พึงพอใจมาก ร้อยละ 35.7 และพึงพอใจน้อย ร้อยละ 14.3 เมื่อพิจารณาสุขภาพโดยรวมในปัจจุบัน

พบว่า กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจสุขภาพตนเองโดยรวมปานกลาง (ร้อยละ 59.5) รองลงมา คือ พึงพอใจมาก (ร้อยละ 31.7) และพึงพอใจน้อย (ร้อยละ 8.7)

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะข้อเข่าเสื่อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ภาวะข้อเข่าเสื่อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ข้อเข่าข้างที่มีอาการเสื่อม				
ขวา	19	15.1		
ซ้าย	25	19.8		
ทั้ง 2 ข้าง	82	65.1		
ระดับความรุนแรงของอาการปวดข้อเข่า				
น้อย	5	4.0	2.54	.575
ปานกลาง	48	38.1		
มาก	73	57.9		
ระดับความสามารถในการใช้งานข้อเข่า				
น้อย	52	41.3	1.94	.879
ปานกลาง	29	23.0		
มาก	45	35.7		
ระยะเวลาการเจ็บป่วยด้วยโรคข้อเข่าเสื่อม				
น้อยกว่า 5 ปี	111	88.1	1.12	.325
6-10 ปี	15	11.9		
การรักษาพยาบาล				
รักษา	114	90.5		
ไม่รักษา	12	9.5		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ภาวะข้อเข่าเสื่อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
วิธีการรักษา (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)				
ซื้อยามารับประทานเอง	65	51.6		
รักษากับแพทย์แผนปัจจุบัน	83	65.9		
ทำกายภาพบำบัด	42	33.3		
ระดับการยอมรับการช่วยเหลือจาก บุคคลอื่นในการทำกิจกรรมประจำวัน				
น้อย	68	54.0	1.68	.816
ปานกลาง	30	23.8		
มาก	28	22.2		
ระดับความพึงพอใจในรูปร่างของตนเอง				
น้อย	18	14.3	2.21	.677
ปานกลาง	63	50.0		
มาก	45	35.7		
ระดับความพึงพอใจต่อสุขภาพโดยรวม				
น้อย	11	8.7	2.23	.595
ปานกลาง	75	59.6		
มาก	40	31.7		

4.3 การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมกับสมาชิกในครอบครัวและบุคคลแวดล้อม

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยในครอบครัวขยาย ร้อยละ 54.8 ดูแลตนเอง ร้อยละ 43.7 รองลงมา ดูแลโดยลูก คือ ร้อยละ 38.1 และญาติ หลาน ร้อยละ 9.5 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความสามารถระดับมาก ร้อยละ 46.8 รองลงมา มีความสามารถระดับปานกลาง ร้อยละ 39.7 และมีความสามารถระดับน้อย ร้อยละ 13.5 กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัวให้พึ่งตนเองในระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 45.2 รองลงมา คือ ระดับมาก ร้อยละ 43.7 และระดับน้อย ร้อยละ 11.1 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการอธิบายโรคข้อเข่าเสื่อมจากบุคลากรสุขภาพในโรงพยาบาล ร้อยละ 68.3 ได้รับการดูแลโรคข้อเข่าเสื่อมด้วยการเยี่ยมบ้านจากพยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ 69.8 ได้รับการเยี่ยมบ้านโดยได้รับคำแนะนำจากอาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ 50.8 การจัดกิจกรรมสุขภาพหรือฟื้นฟูข้อเข่าเสื่อมโดยสถานีนามัยหรืออาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ 61.9 ชุมชนมีการจัดกิจกรรมสุขภาพหรือส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม ร้อยละ 65.1 ชุมชนมีการให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม เช่น กิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสม ให้คำแนะนำการปฏิบัติตนผ่านสื่อต่าง ๆ สร้างลานออกกำลังกายและการตรวจสุขภาพ ร้อยละ 50.8 กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 57.9 เคยแสวงหาและสอบถามข้อมูลการดูแลตนเองที่บ้าน เช่น ถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุข และสื่อต่าง ๆ ร้อยละ 61.1 มีโอกาสเลือกหรือเสนอกิจกรรมที่ตนสนใจแก่อาสาสมัครสาธารณสุข บุคลากรสุขภาพหรือผู้นำชุมชน รู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นปัญหาให้ครอบครัวหรือชุมชน ร้อยละ 69.0 มีความเครียดที่ไม่สามารถทำอะไรได้เหมือนเดิมตั้งแต่เป็นโรคข้อเข่าเสื่อมปานกลาง ร้อยละ 40.5 รองลงมา คือ มาก ร้อยละ 38.9 และน้อย ร้อยละ 20.6 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุตร 1 – 2 คน และ 3 – 4 คน ด้วยร้อยละที่เท่ากัน ร้อยละ 38.9 รองลงมา คือ มีจำนวนบุตร 5 – 6 คน ร้อยละ 12.7 และไม่มีบุตร ร้อยละ 5.6 โดยเฉลี่ยมีบุตรจำนวน 3.05 คน ส่วนใหญ่มีบทบาทเป็นสมาชิกในครอบครัว ร้อยละ 54.8 และขณะที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 45.2

กลุ่มตัวอย่างมีการปรับสภาพที่อยู่อาศัยไม่ว่าภายในบ้านหรือภายนอกบ้านรวมถึงอุปกรณ์ของเครื่องใช้ให้เอื้อต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ร้อยละ 58.7

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมกับสมาชิกในครอบครัวและบุคคลแวดล้อม

การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมกับสมาชิกในครอบครัวและบุคคลแวดล้อม	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ลักษณะครอบครัว				
ครอบครัวขยาย	69	54.8		
ครอบครัวเดี่ยว	57	45.2		
ผู้ดูแลหลักเมื่อเจ็บป่วย				
ตนเอง	55	43.7		
คู่สมรส	10	7.9		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมกับสมาชิกในครอบครัวและบุคคลแวดล้อม	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ผู้ดูแลหลักเมื่อเจ็บป่วย				
ลูก/บุตร	48	38.1		
ญาติ/หลาน	12	9.5		
พี่เลี้ยง/ผู้ดูแลอื่น ๆ	1	0.8		
ความสามารถในการทำกิจกรรมประจำวันด้วยตัวเอง				
น้อย	17	13.5	2.33	.704
ปานกลาง	50	39.7		
มาก	59	46.8		
ระดับการสนับสนุนของสมาชิกในครอบครัวให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมพึ่งตนเอง				
น้อย	14	11.1	2.33	.667
ปานกลาง	57	45.2		
มาก	55	43.7		
การได้รับคำอธิบายโรคข้อเข่าเสื่อมจากบุคลากรสุขภาพในโรงพยาบาลจนเข้าใจ				
ไม่ได้รับการอธิบาย	40	31.7		
ได้รับการอธิบาย	86	68.3		
การได้รับการดูแลโรคข้อเข่าเสื่อมด้วยการเยี่ยมบ้านโดยพยาบาลวิชาชีพ				
ไม่มี	88	69.8		
มี	38	30.2		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สูงอายุที่มี ภาวะข้อเข่าเสื่อมกับสมาชิกใน ครอบครัวและบุคคลแวดล้อม	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
การได้รับการเยี่ยมบ้านโดยได้รับ คำแนะนำจาก อสม.				
ไม่มี	64	50.8		
มี	62	49.2		
การจัดกิจกรรมสุขภาพหรือฟื้นฟูข้อ เข่าเสื่อมโดยสถานีนามัย หรือ อสม.				
ไม่มี	78	61.9		
มี	48	38.1		
การจัดกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพหรือ ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อ เข่าเสื่อมโดยชุมชน				
ไม่มี	82	65.1		
มี	44	34.9		
ชุมชนให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุที่มี ภาวะข้อเข่าเสื่อม เช่น				
ไม่มีการให้ความสำคัญ	62	49.2		
มีการให้ความสำคัญ	64	50.8		
การแสวงหาและสอบถามข้อมูล การดูแลตนเองที่บ้านของผู้สูงอายุ ที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม				
ไม่เคยแสวงหาหรือสอบถาม	53	42.1		
เคยแสวงหาหรือสอบถาม	73	57.9		
การมีโอกาสเลือกหรือเสนอกิจกรรมที่ สนใจแก่ อสม.บุคลากรสุขภาพหรือ ผู้นำชุมชน				
ไม่มี	49	38.9		
มี	77	61.1		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สูงอายุที่มี ภาวะข้อเข่าเสื่อมกับสมาชิกใน ครอบครัวและบุคคลแวดล้อม	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ความรู้สึกว่าเป็นปัญหาให้ครอบครัว หรือชุมชน				
ไม่ใช่	39	31.0		
ใช่	87	69.0		
ระดับความรู้สึกเครียดเมื่อเป็นโรคข้อ เข่าเสื่อม				
น้อย	26	20.6	2.18	.753
ปานกลาง	51	40.5		
มาก	49	38.9		
จำนวนบุตร				
ไม่มีบุตร	7	5.5	3.05	1.74
1-2 คน	49	38.9		
3-4 คน	49	38.9		
5-6 คน	16	12.7		
7-8 คน	3	2.4		
9-10 คน	2	1.6		
บทบาทในครอบครัว				
หัวหน้าครอบครัว	57	45.2		
สมาชิกในครอบครัว	69	54.8		
การปรับสภาพที่อยู่อาศัย				
ไม่มี	52	41.3		
มีการปรับสภาพ	74	58.7		

4.4 ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมต่อแหล่งประโยชน์ในชุมชน

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รักษาดูแลสุขภาพความเจ็บป่วยของตนเองเป็นประจำในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 71.4 รองลงมา คือ ร้านขายยา ร้อยละ 15.9 และโรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 7.1 มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของแหล่งการรักษาดังกล่าวในระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 42.1 รองลงมา คือ ระดับมาก ร้อยละ 40.2 และระดับน้อย ร้อยละ 17.5 โดยร้อยละ 53.2 ระบุว่า แหล่งบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุข้อเข่าเสื่อมมีไม่เพียงพอ และร้อยละ 50.8 ไม่มีโอกาสในการตัดสินใจเลือกวิธีการรักษา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 18.3 มีบทบาทหรือตำแหน่งทางสังคมหรือหน้าที่ที่ปฏิบัติ คือ อาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ 12.7 ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน กรรมการชุมชน ร้อยละ 1.6 สมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 0.8 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 95.2 ระบุว่าไม่เคยลาออกจากตำแหน่งทางสังคมเมื่อเป็นโรคข้อเข่าเสื่อม และร้อยละ 55.6 ระบุว่าในชุมชนไม่มีหน่วยงานเยี่ยมบ้านหรือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมต่อแหล่งประโยชน์ในชุมชน

ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมต่อแหล่งประโยชน์ในชุมชน	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
แหล่งการรักษาดูแลสุขภาพความเจ็บป่วยที่ใช้บ่อยหรือใช้เป็นประจำ				
โรงพยาบาล/สถานพยาบาลของรัฐ	90	71.4		
โรงพยาบาลเอกชน	9	7.1		
คลินิก	3	2.4		
ร้านขายยา	20	15.9		
นวดแผนโบราณ	4	3.2		
ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของแหล่งการรักษา				
น้อย	22	17.5	2.23	.728
ปานกลาง	53	42.1		
มาก	51	40.4		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อ เข่าเสื่อมต่อแหล่งประโยชน์ในชุมชน	จำนวน (n=126)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ความเพียงพอของแหล่งบริการ สุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะ ข้อเข่าเสื่อม				
ไม่เพียงพอ	67	53.2		
เพียงพอ	59	46.8		
การมีโอกาสดำเนินการตัดสินใจเลือก วิธีการรักษา				
ไม่มี	64	50.8		
มี	62	49.2		
บทบาทหรือตำแหน่งหน้าที่ทางสังคม ในปัจจุบัน				
ไม่มี	103	81.7		
มี	23	18.3		
- อาสาสมัครสาธารณสุข	16	12.7		
- ผู้ใหญ่บ้าน	2	1.6		
- สมาชิกสภาเทศบาล/องค์การ	1	0.8		
บริหารส่วนตำบล				
- กรรมการชุมชน	2	1.6		
- ประธานชุมชน	2	1.6		
การลาออกจากตำแหน่งหน้าที่การงาน เมื่อเป็นโรคข้อเข่าเสื่อม				
ไม่เคย	120	95.2		
เคย	6	4.8		
หน่วยงานเยี่ยมบ้านหรือดูแลผู้สูงอายุ ที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมในชุมชน				
ไม่มี	70	55.6		
มี	56	44.4		

4.5 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 3.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.26

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุขณะเดินลงบันไดด้วยการจับราวบันไดทุกครั้งมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09 รองลงมา คือ การพักผ่อนนอนหลับอย่างเพียงพออย่างน้อยวันละ 6 – 8 ชั่วโมง ค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 และการหลีกเลี่ยงการนั่งยอง ๆ นั่งพับเพียบและการนั่งขัดสมาธินาน ๆ ค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16 ส่วนการใช้น้ำอุ่นหรือน้ำเย็นประคบข้อเข่าเพื่อให้รู้สึกสบายบริเวณเข่าเป็นพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมที่น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.28 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง	ระดับพฤติกรรมการดูแลตนเอง					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อย ๆ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อย (ร้อยละ)	ปฏิบัติ นาน ๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่เคยปฏิบัติเลย (ร้อยละ)		
1. สังเกตการเปลี่ยนแปลงที่อาจบ่งชี้ว่าข้อเข่าเสื่อมมีอาการมากขึ้น เช่น ข้อเข่าผิดรูป ข้อโก่ง	46 (36.5)	30 (23.8)	22 (17.5)	23 (18.3)	5 (4.0)	3.71	1.24
2. ดูแลตนเองในการป้องกันอุบัติเหตุโดยการเดินลงบันไดโดยจับราวบันไดทุกครั้ง	69 (54.8)	33 (26.2)	10 (7.9)	10 (7.9)	4 (3.2)	4.21	1.09
3. เมื่อมีอาการผิดปกติจากโรคข้อเข่าเสื่อมแม้เพียงเล็กน้อยได้แก่ ข้อเข่าบวม อักเสบ มีอาการปวด เดินไม่ได้ ท่านรีบปรึกษาแพทย์ทันที	31 (24.6)	29 (23.0)	35 (27.8)	28 (22.2)	3 (2.4)	3.45	1.15
4. มีการลดการใช้ข้อเข่า เช่น การใช้ไม้เท้า ในการช่วยเดินหรืออุปกรณ์พยุงข้อเข่า	38 (30.2)	18 (14.3)	15 (11.1)	29 (23.0)	27 (21.4)	3.09	1.56

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง	ระดับพฤติกรรมกรรมการดูแลตนเอง					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อย ๆ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อย (ร้อยละ)	ปฏิบัติ นาน ๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่เคยปฏิบัติเลย (ร้อยละ)		
5. พยายามลดกิจกรรมหรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องลงน้ำหนัก เช่น อ่านหนังสือ นอนพัก เพื่อให้รู้สึกผ่อนคลาย เข้าและขา	26 (20.6)	22 (17.5)	25 (19.8)	34 (27.0)	19 (15.1)	3.02	1.37
6. รับประทานยารักษาโรคข้อเข้าเสื่อมตามแผนการรักษา	68 (54.0)	21 (16.7)	10 (7.9)	20 (15.9)	7 (5.6)	3.98	1.32
7. ใช้น้ำอุ่นหรือน้ำเย็นประคบข้อเข้าเพื่อให้รู้สึกสบายบริเวณข้อเข้า	16 (12.7)	9 (7.1)	22 (17.5)	48 (38.1)	31 (24.6)	2.45	1.28
8. หลีกเลี่ยงการนั่งยอง ๆ นั่งพับเพียบและการนั่งขัดสมาธิ นาน ๆ	66 (52.4)	26 (20.6)	17 (13.5)	13 (10.3)	4 (3.2)	4.09	1.16
9. ควบคุมน้ำหนักตนเองโดยการควบคุมอาหาร เช่น รับประทานผักและผลไม้ ลดอาหารจำพวกแป้งและไขมัน	34 (27.0)	16 (12.7)	37 (29.4)	31 (24.6)	8 (6.3)	3.29	1.27
10. พักผ่อนนอนหลับอย่างเพียงพออย่างน้อยวันละ 6-8 ชั่วโมง	69 (54.8)	25 (19.8)	20 (15.9)	11 (8.7)	1 (0.8)	4.19	1.04
11. สังเกตอาการหรือผลข้างเคียงที่เกิดจากยาที่ใช้บรรเทาอาการข้อเข้าเสื่อม เช่น อาเจียน ใจสั่นหัวใจเต้นเร็ว	24 (19.0)	25 (19.8)	21 (16.7)	33 (26.2)	23 (18.3)	2.95	1.40
12. หลีกเลี่ยงการใช้ยาทา นวด ถู หรือจับเส้นจากผู้ที่ไม่มีความรู้จริง เช่น ลูกหลานนวดให้ นวดแผนโบราณ	22 (17.5)	16 (12.7)	24 (19.0)	49 (38.9)	15 (11.9)	2.85	1.29
13. ปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม รวมถึงจัดเก็บสิ่งของต่าง ๆ ในบ้านให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น เพิ่มราวจับ พื้นห้องน้ำแห้ง จัดบ้านให้โล่ง	41 (32.5)	24 (19.0)	16 (12.7)	13 (10.3)	32 (25.4)	3.23	1.60

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง	ระดับพฤติกรรมการดูแลตนเอง					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อยๆ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อย (ร้อยละ)	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่เคยปฏิบัติเลย (ร้อยละ)		
14. ปรับเปลี่ยนท่าในการทำกิจกรรม เช่น การรับประทานอาหารจากนั่งพื้นเป็นนั่งเก้าอี้	62 (49.2)	23 (18.3)	23 (18.3)	15 (11.9)	3 (2.4)	4.00	1.17
15. ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา เพื่อพัฒนาสุขภาพจิต เช่น สวดมนต์ไหว้พระ สมาธิ ทำบุญ	55 (43.7)	22 (17.5)	24 (19.0)	23 (18.3)	2 (1.6)	3.83	1.21
16. ผ่อนคลายความเครียดเมื่อว่างจากงาน เช่น ดูทีวี การฟังวิทยุ อ่านหนังสือ	61 (48.4)	24 (19.0)	27 (21.4)	13 (10.3)	1 (0.8)	4.04	1.09
17. บริหารร่างกายเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา เช่น ทำนั้งยกขา กระดกปลายเท้า เกร็งบริเวณกล้ามเนื้อต้นขา	31 (24.6)	26 (20.6)	33 (26.2)	27 (21.4)	9 (7.1)	3.34	1.26
18. หลีกเลี่ยงการยกของหนัก	48 (38.1)	40 (31.7)	17 (13.5)	15 (11.9)	6 (4.8)	3.87	1.18
19. หลีกเลี่ยงการเดินหรือยืนนาน ๆ	53 (42.1)	38 (30.2)	18 (14.3)	8 (6.3)	9 (7.1)	3.94	1.21
20. เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น การพบปะผู้คนในชุมชน	40 (31.7)	38 (30.2)	19 (15.1)	17 (13.5)	12 (9.5)	3.61	1.31
รวม						3.56	1.26

4.6 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมด้วยสถิติโลจิสติก ผู้วิจัยดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยในระบบส่วนบุคคล ระบบระหว่างบุคคล และระบบสังคมให้สอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติโลจิสติก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อป้องกันการเกิดค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์สูง

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยระบบบุคคล คือ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาการปวดจากโรคข้อเข่าเสื่อม สรีระข้อเข่า ระยะเวลาการเจ็บป่วย การรักษาพยาบาลในปัจจุบัน รายได้ การรับรู้ความสามารถในการจัดการตนเอง พฤติกรรมดำเนินชีวิต ดัชนีมวลกาย 2) ปัจจัยระบบระหว่างบุคคล คือ ลักษณะของครอบครัว ผู้ดูแลหลัก แรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว จำนวน

บุตร การปรับสภาพที่อยู่อาศัย บทบาทในครอบครัว บทบาททางสังคม และ 3) ปัจจัยระบบสังคม คือ แหล่งการรักษาพยาบาล การเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพการเยี่ยมบ้าน การสนับสนุนของชุมชน ความเครียด

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ พบว่าปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำถึงปานกลาง ($r < 0.65$) ยกเว้นพฤติกรรมการดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์กับแรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัวในระดับปานกลาง ($r = .681$) และการเยี่ยมบ้านมีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนของชุมชนใน

ระดับสูง ($r = .836$) ($r = 1.00$, $p < 0.01$) จึงไม่ได้นำตัวแปรนี้มาศึกษาผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร

ตัวแปร	x1	x2	x3	x4	x5	x6	x7	x8	x9	x10	x11	x12	x13	x14	x15	x16	x17	x18	x19	x20	x21	x22	x23	x24	x25	x26
เพศ	1																									
อาชีพ	.074	1																								
อายุ	.411		1																							
การศึกษา	.177	-.181		1																						
สถานภาพสมรส	.048	.042			1																					
อาการปวด	.071	.286**	-.347**			1																				
สรีระข้อเข่า	.432	.001	.000				1																			
ระยะเวลาการเจ็บป่วย	-.248**	-.205*	.020	-.226*				1																		
การรักษา	.005	.021	.820	.011					1																	
รายได้	-.044	-.049	.077	-.186*	-.030					1																
การรับรู้	.628	.585	.391	.037	.738						1															
พฤติกรรมดำเนินชีวิต	-.143	-.230**	.248**	-.222*	-.046	.598**						1														
ดัชนีมวลกาย	.109	.010	.005	.013	.606	.000							1													
ลักษณะครอบครัว	-.071	-.058	.211	-.147	.000	.333**	.317**							1												
ผู้ดูแลหลัก	.427	.517	.018	.100	.996	.000	.000								1											
	-.100	.101	.053	-.047	.157	-.094	-.043	-.008								1										
	.264	.260	.552	.602	.078	.295	.632	.930									1									
	-.068	.418**	-.206*	.393**	.014	-.078	-.214	.085	-.071									1								
	.451	.000	.020	.000	.877	.385	.016	.344	.430										1							
	-.069	-.120	.300**	-.097	-.067	.294**	.499**	.125	-.111	-.004										1						
	.442	.181	.001	.278	.454	.001	.000	.162	.218	.967																
	-.040	.145	.038	.094	-.067	.166	-.020	-.026	-.100	.065	.125										1					
	.658	.105	.672	.293	.457	.063	.823	.771	.264	.473	.164															
	-.250**	.051	-.255**	.189*	.219*	.005	.053	.048	-.001	.202	-.114	-.081										1				
	.005	.569	.004	.034	.014	.953	.557	.595	.993	.023	.205	.366														
	.081	.033	.175	-.017	.153	-.083	-.002	.011	.140	.036	.040	-.025	.046										1			
	.365	.715	.050	.848	.087	.355	.979	.901	.119	.693	.658	.780	.612													
	-.064	-.014	.325**	-.286**	.214*	-.059	.030	.097	.123	.046	.017	-.116	.055	.299**										1		
	.473	.875	.000	.001	.016	.514	.737	.280	.168	.612	.851	.195	.544	.001												

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวแปร	x1	x2	x3	x4	x5	x6	x7	x8	x9	x10	x11	x12	x13	x14	x15	x16	x17	x18	x19	x20	x21	x22	x23	x24	x25	x26
แรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว	-135	.069	.119	-.040	-.038	.143	-.027	-.013	-.148	-.022	.169	.681**	.052	-.094	-.122	1										
	.131	.440	.186	.653	.674	.110	.762	.887	.098	.808	.059	.000	.561	.297	.174											
จำนวนบุตร	-.068	-.053	.134	-.182	.140	.032	.032	.128	-.056	.107	-.049	.027	.114	.094	.201	.029	1									
	.451	.555	.134	.041	.117	.723	.723	.153	.536	.235	.589	.767	.204	.293	.024	.750										
สภาพที่อยู่อาศัย	.073	-.141	-.079	.128	.146	.036	.094	.113	-.222	.000	.011	-.046	.102	.082	.148	-.005	.088	1								
	.416	.116	.379	.153	.103	.692	.298	.207	.012	.998	.901	.609	.254	.363	.098	.955	.327									
บทบาทในครอบครัว	-.185	-.033	.019	-.086	.179	.039	-.088	-.011	.186	.010	.155	.060	-.035	.185	.044	.049	.098	-.179	1							
	.038	.715	.833	.336	.045	.666	.328	.901	.037	.909	.083	.504	.696	.038	.628	.586	.273	.045								
บทบาททางสังคม	.039	.094	-.012	.248	-.094	-.154	-.083	-.096	-.013	.039	.014	-.070	.209	-.141	-.049	.038	-.001	.146	-.148	1						
	.663	.297	.894	.005	.294	.085	.356	.283	.882	.666	.878	.436	.019	.116	.587	.677	.990	.103	.097							
แหล่งรักษาพยาบาล	.121	.040	-.111	.164	-.122	-.187	-.140	-.366	.072	-.005	-.044	-.140	-.123	.023	-.178	-.222	-.136	-.134	.053	.023	1					
	.179	.658	.216	.066	.174	.036	.118	.000	.425	.955	.624	.117	.172	.796	.046	.012	.130	.135	.557	.801						
การเข้าถึงแหล่งบริการ	.017	.128	-.185	.209	-.098	.289	.122	.086	-.324	.113	.020	.171	.175	-.158	-.104	.187	.177	.236	-.072	.075	-.275	1				
	.849	.153	.038	.019	.275	.001	.172	.340	.000	.210	.828	.055	.050	.077	.247	.036	.047	.008	.423	.406	.002					
การเยี่ยมบ้าน	.195	.030	-.012	.218	-.519	.132	.205	.077	-.212	-.100	.244	.142	-.225	-.162	-.229	.024	-.038	.012	-.097	.166	.019	.378	1			
	.029	.739	.897	.014	.000	.139	.021	.393	.017	.266	.006	.114	.011	.070	.010	.785	.675	.892	.280	.063	.833	.000				
สนับสนุนของชุมชน	.161	.022	-.093	.233	-.350	.184	.225	.067	-.251	-.099	.207	.117	-.105	-.098	-.229	.042	-.076	.133	-.106	.119	-.028	.523	.836**	1		
	.072	.809	.302	.009	.000	.039	.011	.455	.005	.269	.020	.194	.241	.275	.010	.640	.398	.137	.238	.186	.753	.000	.000			
ความเครียด	.181	.007	-.070	.006	.046	.534	.203	.094	-.113	-.168	.192	.209	-.070	-.022	-.160	.159	-.029	.056	-.006	-.148	-.147	.366	.120	.235	1	
	.043	.935	.438	.943	.610	.000	.023	.296	.208	.059	.032	.019	.438	.806	.074	.076	.744	.533	.950	.098	.100	.000	.182	.008		

X1 = เพศ, X2 = อาชีพ, X3 = อายุ, X4 = การศึกษา, X5 = สถานภาพสมรส, X6 = อาการปวดจากโรคข้อเข่าเสื่อม, X7 = สรีระข้อเข่า, X8 = ระยะเวลาการเจ็บป่วย, X9 = การรักษา, X10 = รายได้, X11 = การรับรู้ความสามารถในการจัดการตนเอง, X12 = พฤติกรรมดำเนินชีวิต, X13 = ดัชนีมวลกาย, X14 = ลักษณะครอบครัว, X15 = ผู้ดูแลหลัก, X16 = แรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว, X17 = จำนวนบุตร, X18 = สภาพที่อยู่อาศัย, X19 = บทบาทในครอบครัว, X20 = บทบาททางสังคม, X21 = แหล่งรักษาพยาบาล, X22 = การเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพ, X23 = การเยี่ยมบ้าน, X24 = การสนับสนุนของชุมชน, X25 = ความเครียด

2. การวิเคราะห์ปัจจัยในระบบบุคคล ระบบระหว่างบุคคล และระบบสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรม การดูแลที่มีผลต่อพฤติกรรม การดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

ผู้วิจัยนำตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.65 ซึ่งประกอบด้วย เพศ อาชีพ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาการปวดจากโรคข้อเข่าเสื่อม รายได้ การรับรู้ความสามารถในการจัดการตนเอง พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ดัชนีมวลกาย ลักษณะครอบครัว แรงสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว จำนวนบุตร ผู้ดูแลหลัก สภาพที่อยู่อาศัย บทบาททางสังคม การเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพ การเยี่ยมบ้าน การสนับสนุนของชุมชน และความเครียด มาจัดเป็น 2 กลุ่มดังนี้

ตารางที่ 8 การจัดกลุ่มตามข้อตกลงของการใช้สถิติโลจิสติก

ปัจจัย	การจัดเป็น 2 กลุ่มตามข้อตกลงของการใช้สถิติโลจิสติก	
เพศ	ชาย	หญิง
อาชีพ	ไม่ได้ทำงาน	ทำงาน
อายุ	60-77 ปี	78-96ปี
การศึกษา	ไม่ได้เรียน	เรียนหนังสือ
สถานภาพสมรส	โสด	คู่
อาการปวดจากโรคข้อเข่าเสื่อม	น้อย	มาก
สรีระข้อเข่า	ใช้งานได้น้อย	ใช้งานได้มาก
รายได้	ต่ำกว่า 15,000 บาท	สูงกว่า 15,000 บาทขึ้นไป
การรับรู้ความสามารถในการจัดการตนเอง	น้อย	มาก
ดัชนีมวลกาย	เกินมาตรฐาน	ปกติ
ลักษณะครอบครัว	เดี่ยว	ขยาย
การสนับสนุนของสมาชิกในครอบครัว	น้อย	มาก
จำนวนบุตร	น้อย (0-5 คน)	มาก (6-10 คน)
ผู้ดูแลหลัก	ตนเอง	คนอื่น
การปรับสภาพที่อยู่อาศัย	ไม่มีการปรับสภาพ	มีการปรับสภาพ
บทบาททางสังคม	ไม่มี	มี
การเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพ	น้อย	มาก
การสนับสนุนของชุมชน	น้อย	มาก
ความเครียด	น้อย	มาก

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 คือ 1) ระดับการศึกษา 2) ภาวะสุขภาพเกี่ยวกับอาการเจ็บปวดของข้อเข่าเสื่อม และ 3) รายได้

เมื่อพิจารณาค่า Exp (B) พบว่า ตัวแปรอิสระ 3 ตัว ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Exp (B) มากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรนี้มีโอกาสที่ทำให้เกิดเหตุการณ์พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองที่บ้านของผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อมเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 9 ตัวแปรอิสระที่เข้าสมการ และไม่เข้าสมการด้วยการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก

ตัวแปรที่เข้าสมการ	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
เพศ	-2.105	1.385	2.310	1	.129	.122
อาชีพ	1.151	1.272	.818	1	.366	3.160
อายุ	1.979	2.281	.753	1	.386	7.234
การศึกษา	3.335	1.561	4.563	1	.033*	28.089
สถานภาพสมรส	-.143	1.125	.016	1	.899	.867
อาการปวดจากโรคข้อเข่าเสื่อม	3.466	1.688	4.217	1	.040*	32.014
สรีระข้อเข่า	1.383	1.249	1.225	1	.268	3.985
รายได้	3.840	1.650	5.420	1	.020*	46.548
การรับรู้ความสามารถในการจัดการตนเอง	2.088	1.542	1.833	1	.176	8.068
ดัชนีมวลกาย	-3.049	1.627	3.513	1	.061	.047
ลักษณะครอบครัว	-2.356	1.377	2.927	1	.087	.095
การสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว	-1.315	1.074	1.498	1	.221	.269
จำนวนบุตร	1.557	1.949	.638	1	.424	4.744
ผู้ดูแลหลัก	1.682	1.108	2.303	1	.129	5.375
สภาพที่อยู่อาศัย	.348	1.245	.078	1	.780	1.416
บทบาททางสังคม	-.776	1.086	.510	1	.475	.460
การเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพ	1.976	1.215	2.644	1	.104	7.211
การสนับสนุนของชุมชน	.937	1.220	.590	1	.442	2.553
ความเครียด	.097	1.092	.008	1	.930	1.101
Constant	-3.501	2.418	2.096	1	.148	.030

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01